

Czwartek, 21 lutego 2008 r.

Timor Wschodni

P6_TA(2008)0070

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie Timoru Wschodniego

(2009/C 184 E/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Timoru Wschodniego,
 - uwzględniając briefing specjalnego przedstawiciela sekretarza generalnego ONZ dla Rady Bezpieczeństwa (posiedzenie nr 5432),
 - uwzględniając sprawozdanie misji obserwacyjnej Parlamentu Europejskiego w związku z wyborami w Demokratycznej Republice Timoru Wschodniego w dniach od 27 czerwca do 2 lipca 2007 r. pod kierownictwem Any Gomes,
 - uwzględniając oświadczenie z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie wyborów parlamentarnych w Timorze Wschodnim, wystosowane przez Prezydentę Portugalską w imieniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając oświadczenie z dnia 11 lutego 2008 r., w którym Rada Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych potępiła zamach na prezydenta Timoru Wschodniego,
 - uwzględniając deklarację Javier Solany, wysokiego przedstawiciela UE ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, z dnia 11 lutego 2008 r.,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że demobilizacja prawie 600 żołnierzy w kwietniu 2006 r. w Timorze Wschodnim w odpowiedzi na ich skargi spowodowała bardzo poważny kryzys zagrażający bezpieczeństwu w kraju, który charakteryzował się zbrojną konfrontacją (między siłami zbrojnymi a zdemobilizowanymi żołnierzami oraz z policją), zamętem w siłach policyjnych, zamieszkaniami i powszechną przemocą grup przestępczych, w wyniku czego zginęły dziesiątki ludzi, jeszcze więcej odniosło rany, a 150 tysięcy osób, z których połowa wciąż pozostaje w obozach, porzuciło swoje domostwa,
- B. mając na uwadze, że kryzys ten doprowadził również do upadku rządu premiera Alkatiri w czerwcu 2006 r. i do powołania rządu tymczasowego pod przewodnictwem José Ramosa Horta,
- C. mając na uwadze, że premiera i laureata Nagrody Nobla, José Ramosa Horta, wybrano na urząd prezydenta Timoru Wschodniego w dniu 9 maja 2007 r., a w wyniku wyborów parlamentarnych w dniu 30 czerwca 2007 r. były prezydent Xanana Gusmão został premierem kraju w dniu 6 sierpnia 2007 r., co stało się źródłem nadziei, że sytuacja w kraju ostatecznie się ustabilizuje, a instytucje demokratyczne będą się cieszyć pełnym szacunkiem,
- D. mając na uwadze, że niestabilna sytuacja polityczna w Timorze Wschodnim utrzymywała się mimo wolnych i pokojowych wyborów prezydenckich i parlamentarnych oraz większego zaangażowania społeczności międzynarodowej pod auspicjami ONZ, które odpowiedziały na apele władz Timoru Wschodniego,
- E. mając na uwadze, że niestabilna sytuacja w dużej mierze wynikała z niepodporządkowania się prawu przez przywódcę zdemobilizowanych żołnierzy, ukrywającego się byłego majora Alfredo Reinado, który uciekł z więzienia w 2006 r. i był źródłem inspiracji dla młodocianych grup przestępczych w stolicy,
- F. mając na uwadze, że w dniu 11 lutego 2008 r. owe grupy rebeliantów strzelały do prezydenta Timoru Wschodniego Ramosa Horta, w wyniku czego odniósł on poważne rany i znajduje się w stanie krytycznym w australijskim szpitalu, a także otworzyły ogień do premiera Xanana Gusmão w ramach różnych, ale skoordynowanych ze sobą ataków skierowanych przeciwko przywódcom kraju i instytucjom państwowym,
- G. mając na uwadze, że parlament Timoru Wschodniego ogłosił stan wyjątkowy, który wciąż obowiązuje; mając na uwadze, że rząd wystosował prośbę o wzmocnienie 1600 żołnierzy międzynarodowych sił pokojowych stacjonujących już w Timorze Wschodnim,

Czwartek, 21 lutego 2008 r.

- H. mając na uwadze, że ataki skierowane przeciwko najwyższym instytucjom państwowym i demokratycznie wybranym przywódcom Timoru wciąż stanowią pokłosie kryzysu z kwietnia 2006 r., co wyraźnie wskazuje na to, że mimo wysiłków władz krajowych, Zintegrowanej Misji ONZ w Timorze Wschodnim (UNMIT) i sił międzynarodowych w Timorze Wschodnim wciąż jeszcze nie ma gwarancji bezpieczeństwa ani rządów prawa,
- I. mając na uwadze, że doświadczeni obserwatorzy zwrócili uwagę na brak szybkiej i stosownej reakcji UNIPOL-u i innych sił międzynarodowych na ataki z 11 lutego 2008 r., z wyjątkiem skutecznej interwencji portugalskiej republikańskiej gwardii narodowej, którą wezwano do podjęcia działań,
- J. mając na uwadze, że ataki miały miejsce po tym, jak prezydent Ramos Horta osobiście zaangażował się w negocjacje z rebeliantami mające na celu znalezienie rozwiązania; mając na uwadze, że wciąż nie ustalono dokładnego przebiegu wydarzeń, a wiele pytań na temat roli krajowych i międzynarodowych sił bezpieczeństwa wciąż pozostaje bez odpowiedzi,
- K. mając na uwadze, że mimo dochodów kraju ze sprzedaży ropy zły stan gospodarki Timoru Wschodniego stwarza bardzo niestabilną sytuację społeczną i zwiększa ryzyko wystąpienia niepokojów społecznych, ponieważ 40 % ludności kraju żyje poniżej minimum socjalnego, z czego 60 % ma najwyżej 18 lat, kraj cierpi na masowe bezrobocie oscylujące w granicach 80 %, a duża część społeczeństwa to analfabeci,
- L. mając na uwadze, że zarówno Unia Europejska, jak i ONZ publicznie zobowiązały się do wspierania niepodległości, demokracji i rządów prawa w Timorze Wschodnim, co wymaga wzmocnienia instytucji państwowych, dobrego rządzenia, właściwego wykorzystania środków państwowych w celu zwalczania ubóstwa i bezrobocia, promowania rozwoju i sprawiedliwości społecznej oraz wzorowej postawy państw sąsiadujących z Timorem Wschodnim,
- M. mając na uwadze, że Timor Wschodni jest pełnoprawnym członkiem grupy państw AKP i w związku z tym UE ponosi szczególną odpowiedzialność za wzmocnienie w tym kraju rządów demokratycznych poprzez udzielanie pomocy jego instytucjom, które biorą na siebie główny wysiłek tworzenia niezbędnych struktur,
- N. uwzględniając niezbywalne suwerenne prawa ludności Timoru Wschodniego, zwłaszcza w odniesieniu do ich zasobów naturalnych,
1. z całą mocą potępia próbę dokonania zamachu na prezydenta Ramosa Horta i życzy mu pełnego powrotu do zdrowia i szybkiego ponownego przejęcia roli przywódcy kraju;
 2. z całą mocą potępia jednoczesną napaść na premiera Xanana Gusmão, który na szczęście nie ucierpiał, oraz ma nadzieję, że rząd Timoru wraz z prezydentem republiki sprawującym urząd oraz parlamentem Timoru będzie w stanie przewyciężyć te poważne zagrożenia dla stabilności Timoru Wschodniego i współpracować na rzecz zagwarantowania poszanowania prawa i porządku oraz normalnego funkcjonowania instytucji demokratycznych w zgodzie z konstytucją;
 3. wzywa wszystkie strony w Timorze Wschodnim do powstrzymania się od przemocy i zaangażowania się w dialog oraz do udziału w procesie demokratycznym w ramach prawnych i konstytucyjnych, przyczyniając się w ten sposób do przywrócenia stabilności społecznej i politycznej;
 4. wyraża zaniepokojenie przesłaniem bezkarności i nieprzestrzegania praworządności, które mogło zostać przekazane w trakcie działań na rzecz propagowania narodowego pojednania na skutek dwuznacznego stanowiska władz Timoru, UNMIT i międzynarodowych sił bezpieczeństwa wobec osób pozywanych do sądu;
 5. potępia każdego w Timorze Wschodnim, kto będzie usiłował wykorzystać niepewną sytuację po atakach z 11 lutego 2008 i wzywa wszystkie strony do poszanowania organów politycznych, które powstały w wyniku wyborów prezydenckich i parlamentarnych w 2007 r., i do pełnej współpracy z nimi;
 6. wzywa do przeprowadzenia w ramach konstytucyjnych i prawnych Demokratycznej Republiki Timoru Wschodniego i przy niezbędnej współpracy i wsparciu międzynarodowym, szczegółowego śledztwa mającego na celu wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznej próby zamachu stanu oraz niepostawienia sprawców tych ataków przed sądem przez system bezpieczeństwa kraju; z zadowoleniem przyjmuje wyszczenie przez ONZ i policję Timoru Wschodniego wspólnego śledztwa w sprawie ataków;

Czwartek, 21 lutego 2008 r.

7. wzywa główne siły polityczne Timoru Wschodniego, zarówno sprawujące władzę, jak i pozostające w opozycji, do zaangażowania się w międzypartyjne działania na rzecz osiągnięcia w trybie pilnym porozumienia narodowego w podstawowych kwestiach dotyczących funkcjonowania państwa, takich jak rola sił zbrojnych i policji oraz wzmocnienie systemu sądownictwa; proponuje partiom zasiadającym w parlamencie Timoru Wschodniego swoje wsparcie dla tego rodzaju działań;
8. przypomina, że rola odgrywana przez społeczność międzynarodową, a w szczególności przez ONZ i Radę Bezpieczeństwa, ma zasadnicze znaczenie dla procesu umacniania państwowości Timoru Wschodniego oraz jego niezależności i suwerenności, a także dla wzmocnienia demokracji w tym młodym kraju;
9. podkreśla znaczenie, jakie ma sposób postępowania krajów sąsiadujących z Timorem Wschodnim w zakresie poszanowania i propagowania stabilności społeczeństwa Timoru oraz umacniania jego krajowych instytucji demokratycznych; zauważa pozytywne podejście Indonezji od momentu uznania niepodległości Timoru Wschodniego oraz decyzje o udzieleniu pomocy, podjęte przez Australię i inne kraje;
10. apeluje do Rady i Komisji, aby wezwały władze Timoru Wschodniego i UNMIT do delegalizacji, rozwiązania i rozbrojenia wszystkich grup paramilitarnych i gangów zbrojnych oraz rozbrojenia osób cywilnych, a także do wyrażania na forum ONZ i wobec rządu Timoru Wschodniego w trakcie wszystkich spotkań oficjalnych i na najwyższym szczeblu troski Europy o zdolność do zapewnienia bezpieczeństwa i o przestrzeganie praworządności;
11. wzywa instytucje międzynarodowe do zapewnienia Timorowi Wschodniemu szerszej pomocy, aby zaspokoić jego potrzeby w zakresie reformy słabego i upolitycznionego sektora bezpieczeństwa z uwagi na jego podstawowe znaczenie dla w pełni sprawnego, demokratycznego i bezpiecznego państwa poprzez szeroko zakrojony proces konsultacji oraz systematyczne i kompleksowe podejście, zgodnie z zaleceniami rezolucji 1704 Rady Bezpieczeństwa ONZ i następującymi po niej raportami ONZ; wzywa rząd Timoru Wschodniego do nadania temu zadaniu wysokiego priorytetu; zachęca go do wykorzystania wiedzy fachowej działu wsparcia ONZ ds. sektora bezpieczeństwa do przeprowadzenia krajowych konsultacji na temat reformy sektora bezpieczeństwa; wzywa Radę, Komisję i innych darczyńców międzynarodowych do ustanowienia mechanizmu poprawy koordynacji pomocy na rzecz sektora bezpieczeństwa; wzywa UNMIT do zapewnienia działłowi wsparcia ds. sektora bezpieczeństwa środków i personelu do pomocy w procesie konsultacji i kompleksowym przeglądzie;
12. zaleca, aby decyzje i zarządzenia trybunałów były bezzwłocznie przestrzegane i w pełni wdrażane przez władze Timoru, przy wsparciu, w miarę konieczności, sił międzynarodowych przebywających w kraju;
13. wzywa instytucje państwowe Timoru Wschodniego i UNMIT do utrzymywania praworządności, ukrócenia bezkarności za przestępstwa i zapewnienia przestrzegania międzynarodowych norm praw człowieka przez wszystkie strony w Timorze Wschodnim, zwłaszcza przez policję i siły zbrojne;
14. potwierdza uznanie konieczności zapewnienia Timorowi Wschodniemu wsparcia politycznego, technicznego i finansowego w budowie infrastruktury i struktur administracyjnych, które są istotne dla wznowienia wdrażania planu rozwoju, a także dla pobudzenia gospodarki Timoru i promocji zatrudnienia; wzywa o dalsze wspieranie przez społeczność międzynarodową zmniejszania ubóstwa w Timorze Wschodnim oraz zapewnienie pomocy w przebudowie struktur materialnych i administracyjnych koniecznych dla jego rozwoju gospodarczego;
15. wzywa Unię Europejską i społeczność międzynarodową, a w szczególności kraje sąsiadujące i kraje ASEAN, do utrzymania i zwiększenia wsparcia niezbędnego do wzmocnienia demokracji i kultury demokratycznej w Timorze Wschodnim, kładąc nacisk na kulturę wielopartyjności, wolność wypowiedzi i budowę instytucji, a mianowicie parlamentu, rządu, sądownictwa, sił bezpieczeństwa, sił obronnych i sił ochrony porządku publicznego, a także do pomocy w szybkim rozszerzeniu na cały kraj zasięgu mediów, jak również do wzmocnienia systemu edukacji i ochrony zdrowia oraz infrastruktury mieszkaniowej, sanitarnej i wodociągowej;
16. wzywa Komisję do przyspieszenia i zakończenia tworzenia w pełni działającego przedstawicielstwa w Dili;

Wtorek, 19 lutego 2008 r.

17. zaleca wysłanie parlamentarnej delegacji ad hoc do Timoru Wschodniego w celu dokonania ponownej oceny sytuacji politycznej, wyrażenia solidarności z siłami i instytucjami demokratycznymi oraz ponowienia oferty pomocy PE w zapewnieniu demokratycznego funkcjonowania parlamentu krajowego;

18. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, władzom państwowym Timoru Wschodniego (tj. prezydentowi, parlamentowi i rządowi), wysokiemu przedstawicielowi ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, rządów krajów AKP, parlamentom państw członkowskich UE, rządowi Australii i Indonezji, sekretarzowi generalnemu i sekretariatowi ASEAN, sekretarzowi generalnemu ONZ, specjalnemu przedstawicielowi sekretarza generalnego ONZ oraz Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

Białoruś

P6_TA(2008)0071

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie Białorusi

(2009/C 184 E/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji na Białorusi, w szczególności rezolucję z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie sytuacji na Białorusi po wyborach prezydenckich z dnia 19 marca 2006 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając oświadczenie Komisji Europejskiej z dnia 21 listopada 2006 r. o gotowości Unii Europejskiej do odnowienia stosunków z Białorusią i ludnością białoruską w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS),
- uwzględniając Nagrodę im. Sacharowa na rzecz Wolności Myśli, którą w dniu 14 grudnia 2004 r. przyznano Białoruskiemu Stowarzyszeniu Dziennikarzy, a w 13 grudnia 2006 r. — Aleksandrowi Milinkiewiczowi,
- uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie potępił nieudane wybory prezydenckie, parlamentarne i lokalne na Białorusi,
- B. mając na uwadze, że Parlament wezwał Radę i Komisję do przedstawienia wniosków w celu wywarcia dalszego nacisku na reżim Łukaszenki w organizacjach międzynarodowych oraz wnosił o przedłożenie pełnego zestawu konkretnych i ukierunkowanych sankcji, które ostro dotkną osoby odpowiedzialne za opresję, ale nie przyczynią się do dodatkowego cierpienia obywateli Białorusi;
- C. mając na uwadze, że Parlament w sposób szczególny potępił brak poszanowania i lekceważenie na Białorusi demokracji lokalnej, która stanowi fundament wszelkich rządów demokratycznych i odzwierciedla wolę spełnienia rzeczywistych nadziei i oczekiwań zwykłych ludzi;
- D. mając na uwadze, że nieustanny nacisk polityczny i administracyjny wywierany na organizacje pozarządowe na Białorusi zagraża ich istnieniu i osłabia ich niezależność,
- E. mając na uwadze, że w styczniu 2008 r. w Mińsku miał miejsce szereg protestów przedsiębiorców oraz dochodziło do zatrzymań i — nierzadko — pobic przywódców tych manifestacji,
- F. mając na uwadze pozytywne zmiany, które zaszły ostatnio w zakresie ustanawiania przedstawicielstwa Komisji w Mińsku,

⁽¹⁾ Dz.U. C 293 E, 2.12.2006, str. 304.